

Sessió del retorn municipal de les propostes de l'Assemblea Assemblea Ciutadana pel clima

Identificació de la sessió:

Data: 11.03.2024

Lloc: Saló Cròniques (Ajuntament de Barcelona)

Horari: 18:00 – 19:15 h

Assistència:

Han assistit 65 persones (31 dones i 34 homes)

Ajuntament de Barcelona:

- Primera Tinenta d'Alcaldia: Laia Bonet
- Gerent de Mobilitat, Infraestructures i Serveis Urbans: Xavier Patón
- Gerenta de Serveis Urbans i Manteniment de l'Espai Públic: Sònia Frias
- Regidor: Marc Serra
- Oficina de Canvi Climàtic i Sostenibilitat de la Gerència de Mobilitat, Infraestructures i Serveis Urbans: Irma Ventayol, Helena Barracó, Mar Campanero, Elena Forcada i Núria Marqués
- Departament de Participació de la Gerència de Mobilitat, Infraestructures i Serveis Urbans: Gerard Lillo, Marcel Fernandez i Ainara Ortiz

Ordre del dia

- Benvinguda institucional, contextualització de la sessió, explicació de la feina feta des de la finalització de l'Assemblea, visió general del retorn de les propostes i sistema de seguiment de l'execució de les propostes.
- Retorn per temàtiques de les propostes de l'Assemblea.
- Torn de paraula.
- Cloenda.

Desenvolupament de la reunió

1. Benvinguda institucional, contextualització de la sessió, explicació de la feina feta des de la finalització de l'Assemblea, visió general del retorn de les propostes i sistema de seguiment de l'execució de les propostes.

La **Laia Bonet** dóna la benvinguda a les persones assistents i contextualitza l'estat de les propostes, la feina realitzada pels equips tècnics i el retorn per part de l'Ajuntament.

El conjunt de les 34 propostes s'organitzen en tres grans eixos: l'energia, la mobilitat i el canvi de model de consum i de gestió de residus.

A nivell d'energia, les assembleistes van proposar que la ciutat s'encaminés cap a la transició i l'estalvi energètics, tot apostant entre altres qüestions per les energies renovables i l'eficiència energètica dels edificis.

Pel que fa al segon eix, la mobilitat, les propostes derivades de l'Assemblea versaven sobre l'aposta perquè la mobilitat sostenible (és a dir, el transport públic, la bicicleta i els desplaçaments a peu) esdevingui el centre de gravetat.

I, finalment, en relació a l'eix de consum i residus, l'Assemblea va tenir un ampli consens perquè s'apostés per l'augment de les mesures per al foment de la prevenció, la recollida selectiva i el reciclatge, així com per l'impuls d'un model de consum sostenible basat en els productes de proximitat i que lluiti contra el malbaratament alimentari.

A partir de les vostres 34 propostes, des de l'Oficina de Canvi Climàtic i Sostenibilitat, en coordinació amb els serveis municipals implicats, s'ha elaborat un informe exhaustiu de valoració, a partir del qual s'ha decidit sobre l'acceptació de les propostes.

Doncs bé, en aquesta sessió de retorn, estem en disposició d'anunciar-vos que el 85,3% de les propostes, és a dir, 29 de les 34, han estat acceptades.

2. Retorn per temàtiques de les propostes de l'Assemblea.

a) Sònia Frias explica el retorn de les propostes de l'àmbit d'Energia

9 de les 10 propostes han estat acceptades, 6 d'elles amb consideracions. Aquestes consideracions tenen a veure en la majoria dels casos amb el fet que la implementació de les actuacions no és únicament competència de l'Ajuntament i és necessari el desenvolupament de normativa prèvia, i/o la implicació, col·laboració i participació d'altres administracions i/o entitats, a les quals s'instarà per tal que assumeixin aquest compromís.

Això és així per exemple

- en el cas de facilitar els tràmits de la transició energètica, per la qual cosa caldrà la intervenció d'altres administracions com l'Àrea Metropolitana i la Generalitat de Catalunya però també la de les empreses distribuïdores, les quals gestionen alguns dels tràmits necessaris com l'atorgament del punt d'evacuació de la renovable;
- en el cas de crear normativa per impulsar comunitats energètiques o garantir un consum energètic mínim vital, on la competència és de l'Estat;
- per a la creació d'un pol d'empreses dedicades a la reducció del consum energètic i la transició ecològica, ja que serà necessària la implicació d'aquestes per tal que la iniciativa prosperi;
- i en el cas de la gestió dels residus electrodomèstics i de les instal·lacions d'energia

renovable, on la competència és de la Generalitat de Catalunya.

L'única proposta de la qual no ha estat possible acceptar cap dels seus punts, és la corresponent a regular el preu del lloguer segons l'eficiència energètica de l'habitatge, ja que en aquest cas l'Ajuntament no té competències ni per regular el preu del lloguer, ni per obligar a disposar del certificat energètic actualitzat. En aquest sentit, no obstant, i com ja s'ha comentat anteriorment, l'Ajuntament farà tot el possible per instar a les autoritats competents a valorar la seva possible implementació.

Cal destacar que la majoria de les propostes estan alineades amb els principals objectius en l'àmbit energètic del pla d'acció per l'emergència climàtica de Barcelona i ja s'està treballant en aquest sentit. En són alguns exemples la creació de Barcelona Energia, iniciatives com el Moment Solar i el Pla de Barris que impulsen l'autoconsum i acompanyen a les comunitats energètiques, altres plans de desplegament de generació renovable en cobertes i infraestructures existents, les ajudes per rehabilitacions, i altres programes d'estalvi energètic com el Carrega't d'Energia, el Programa Ajuntament+Sostenible, la Marató per l'emergència climàtica, etc.

b) Sònia Frias explica el retorn de les propostes de l'àmbit de Consum i residus

11 de les 13 propostes han estat acceptades, 8 d'elles amb consideracions. Aquestes consideracions són diverses i alguns exemples són:

- la implementació de la reducció dels costos dels productes ecològics i de proximitat és d'una complexitat molt elevada, ja que no es pot incidir a regular directament el preu, si no que cal facilitar altres condicions que ho permetin;
- alguna de les accions proposades va en contra de la llibertat d'empresa, ja que no es pot coaccionar als comerços a oferir uns productes davant d'uns altres;
- en diversos casos les competències corresponen a altres administracions, per exemple, els ajuts fiscals i el desenvolupament d'una llei per a evitar el malbaratament alimentari corresponen a la Generalitat de Catalunya o a l'Estat Espanyol, tot i que des de l'Ajuntament s'instarà a aquestes administracions per tal que ho tinguin en consideració;
- en alguns casos, per a l'èxit de les propostes, cal apel·lar a la coresponsabilitat dels actors implicats: per exemple en la proposta d'assegurar que les empreses compleixen les ordenances de medi ambient, cal la pròpia implicació de les empreses i en el cas d'implementar un sistema de recollida porta a porta o de contenidor intel·ligent, també cal que la ciutadania hi doni suport;
- l'ampliació dels horaris dels mercats és complicada, perquè les parades normalment són negocis familiars que no poden obrir cada dia matí i tarda;
- pel que fa a les propostes relacionades amb la creació de noves aplicacions o targetes, caldrà valorar prèviament com es poden incorporar aquestes noves funcionalitats a les aplicacions ja existents;
- altres propostes també requereixen d'estudis previs per tal de concretar i definir els detalls de la seva implementació, per exemple, en el cas de la creació d'un sistema de dipòsit i retorn d'envasos en els mercats, i això pot implicar que la solució final difereixi en alguns aspectes de la proposta.

La proposta de crear una aplicació i una targeta que fomenti el consum responsable no s'ha acceptat per diversos motius, el principal dels quals és l'elevada complexitat de la seva implementació, com ja ho demostren les experiències prèvies en aquest sentit. Pel mateix motiu no ha estat possible acceptar la revisió de la concessió de llicències comercials en funció de les 7R (en aquest cas també hi ha limitacions relacionades amb la normativa de lliure

competència del mercat).

L'Ajuntament ja està impulsant algunes de les propostes que hi ha sobre la taula, i alguns exemples de plans i projectes en aquest sentit són els recollits al Pla Residu Zero o al Pla Canviem pel Clima, així com a diverses accions implementades en el marc de l'Estratègia de l'Economia Social i Solidària i l'Estratègia d'Alimentació Sostenible (mercats de pagès, Terra Pagesa, BioMarket, Programa Comerç Verd, Terra i Gust...) o altres iniciatives com la Taula Plàstic Zero o la nova contracta de neteja i recollida de residus de la ciutat

c) Xavier Patón explica el retorn de les propostes de l'àmbit de Mobilitat

S'han acceptat 9 de les 11 propostes, 8 d'elles amb consideracions. Aquestes consideracions tenen a veure en la majoria dels casos amb el fet que la implementació de les actuacions no és únicament competència de l'Ajuntament i és necessari el desenvolupament de normativa prèvia, i/o la implicació, col·laboració i participació d'altres administracions i/o entitats, a les quals s'instarà per tal que assumeixin aquest compromís.

- Això és així per exemple perquè la gestió de la mobilitat a la ciutat (foment de la mobilitat compartida, creació d'intercanviadors, impuls dels eixos verds, abaratiment del transport públic, millora de la xarxa d'autobusos,...) cal fer-la des d'una escala metropolitana, per tant, en moltes de les propostes les competències també són de l'Àrea Metropolitana de Barcelona i/o d'altres municipis limítrofs a la ciutat. En qualsevol cas, com ja s'ha comentat anteriorment, es seguirà treballant per tal que aquestes administracions públiques es comprometin també a valorar la seva implementació.
- En alguns casos, per a l'èxit de les propostes també cal la involucració d'altres actors implicats, com per exemple en l'impuls de la mobilitat compartida, on és necessari el compromís d'altres operadores per aconseguir una recàrrega gratuïta.
- Per a crear aplicacions (que coordinin la mobilitat sostenible o que millorin la petjada de carboni personal), accions d'elevada complexitat tècnica, cal valorar també prèviament com es poden integrar les noves funcionalitats en les aplicacions ja existents.
- En el cas de l'abaratiment del transport públic, l'Ajuntament aposta per implementar-ho a partir de mesures destinades a col·lectius específics (joves, aturats...) i no tant com una mesura generalista.
- La creació de centres de distribució als barris pot ser complexa per la possible manca d'espais públics, però es podria estudiar el seu impuls a través d'espais d'entitats privades o altres alternatives ja en marxa i vinculades amb temes de millora de les activitats logístiques.
- Finalment, recordar que per la creació d'eixos verds i la naturalització dels carrers de la ciutat, caldrà tenir en compte les restriccions de sequera decretades per la Generalitat de Catalunya en cada moment. En aquest últim cas, a més, algunes accions detallades poden ser inviables (com el canvi de normativa urbanística per augmentar l'ús de sòl absorbent o l'obligació de construir balcons).

Malauradament, la proposta de foment del teletreball no s'ha pogut acceptar perquè tot i que l'Ajuntament ja ho està impulsant amb el personal municipal, no es considera viable reduir les taxes municipals a les empreses per l'elevada complexitat que suposaria la seva quantificació i demostració posterior, i tampoc es considera possible incorporar-ho com un criteri de valoració per a l'elecció de proveïdors. Tampoc ha estat possible acceptar la proposta de transformar la Zona de Baixes Emissions per basar-la en un límit de quilòmetres anual, atesa l'elevada dificultat competencial (la ITV és de competència estatal) i tècnica per implementar-la de manera efectiva.

Cal destacar que la majoria de les propostes estan alineades amb el Pla de Mobilitat Urbana 2024 de la ciutat i amb altres plans i estratègies com el Pla d'Acció per l'Emergència Climàtica 2030, el Pla Natura 2030, o l'Estratègia per a la millora de la Distribució Urbana de Mercaderies 2030, i algunes d'elles ja s'estan implementant: accions de millora i abaratiment del transport públic, naturalització de la ciutat, creació de la taxa per l'aprofitament del domini públic per part de les empreses de distribució de béns adquirits per comerç electrònic, desenvolupament del Pla especial d'usos d'activitats vinculades al repartiment a domicili, etc.

3. Torn de paraula.

El Gerard Lillo obre el torn de paraula a les persones assistents.

M. R. – Cal reconsiderar el Porta a Porta de Sant Andreu. Algunes associacions estan a favor i d'altres en contra. S'agraeix la feina feta fins ara però els carrer estrets de la zona dificulten la recollida i els contenidors intel·ligents tampoc són la solució doncs pot passar que els camions hagin de passar-hi sovint si hi ha molta brossa a recollir.

També vol reforçar la idea de que els mercats vinguin a granel i evitar envasos.

Resposta - Sonia Frías comenta que el repte és 1,4 kg d'escombraries per persona i dia. Cada sistema de recollida té la seva pròpia problemàtica i cal buscar un consens en quin sistema ens convé més i aporta més beneficis. I pel que fa als mercats, recorda que van ser els primers en distribuir bosses de tela per a estimular als seus clients. I explica que el Pla Residu zero contempla una reducció de la taxa de residus a l'establiment si aquest mostra un pla de reducció de residus.

Resposta – Xavier Patón reafirma l'aposta de l'Ajuntament pels Mercats municipals i l'esforç que es fa per a renovar-los per adaptar-los als usos i necessitats actuals. I fa menció que hi ha una directiva europea que fa referència la reducció de plàstics, a la qual encara no s'ha arribat als objectius però s'hi està treballant.

A.L. – Agraeix la convocatòria. Recorda que la marca Barcelona és molt important i que cal potenciar. Que s'aprofiti l'embranchida de l'Assemblea.

M.G. – Demana si es pot tornar a explicar la proposta dels intercanviadors.

Resposta – Xavier Patón explica que els Parks&rides són competència de la Generalitat i l'Ajuntament de Barcelona treballa conjuntament amb la Conselleria de Territori per a parlar amb els municipis implicats per a poder portar-ho a terme. Cal assegurar que el transport públic sigui fiable i confiable. Es busca ampliar el metro i es necessita modernitzar Rodalies. I pel que fa a l'autobús, s'ha millorat freqüències i vehicles de les línies d'entrada al municipi.

E.M. – Respecte a la proposta de consum que no ha estat acceptada (Crear una aplicació i una targeta que fomentin el consum responsable), demana quina valoració s'ha fet apart de no acceptar-la, si en un futur es pot mirar de treballar per a portar-la a terme. També pregunta si s'ha mirat les propostes amb l'àrea metropolitana de Barcelona i altres institucions per a que ells també ho apliquin. I vol confirmar el mètode de seguiment de l'evolució de les propostes.

Resposta - Sonia Frías explica la negativa respecte a la proposta: per "Crear una aplicació i una targeta que fomentin el consum responsable" l'Ajuntament no té les competències i es necessita massa consens de tercers, de manera que no es pot garantir l'èxit de la iniciativa

Resposta – Xavier Patón certifica que les propostes s'expliquen i es demanen aplicar a fora del territori de la ciutat de Barcelona.

C.E. – Pregunta per la temporalitat de les propostes. Si es revisa per proposta o en conjunt.

Resposta – Xavier Patón vol remarcar que ja hi ha propostes que s'estan desenvolupant, d'altres que es comencen a posar en ara i d'altres, tenint en compte que els governs treballen amb períodes de 4 anys, es pretén que per al 2027 estiguin com a mínim en desenvolupament.

No pot assegurar que totes estiguin iniciades el 2027 doncs com molts agents hi estan implicats, el consens és força complicat.

J.S. – Com a membre de l'Assemblea Ciutadana pel Clima espanyola felicita a l'Ajuntament de Barcelona per la feina realitzada en el retorn. I aprofita per a explicar que s'ha creat una associació, amb assembleistes de Barcelona, Catalunya i Espanya, per a promoure i explicar les assemblees ciutadanes a la població.

El **Gerard Lillo** abans de finalitzar l'acte vol recordar com es farà el seguiment de les propostes: que es publicaran en la plataforma Decidim.Barcelona, amb la resposta de l'Ajuntament de Barcelona en cadascuna d'elles, i a la mateixa plataforma es podrà seguir el procés de treball de cada proposta amb les seves pròpies fites. I un cop l'any en el marc del Consell per la Sostenibilitat hi haurà una reunió per a fer un seguiment de l'execució, on la Comissió de Seguiment convidada. Es continua mantenint activa la bústia de assembleaclima@bcn.cat per si algú té dubtes o consideracions quan consulti el document de retorn.

La **Laia Bonet** tanca la sessió agraint, de nou, la feina ben feta a les assembleistes i als equips tècnics implicats en el retorn de les propostes.